

Kính thưa...

Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đối với quý thầy cô, các bạn đồng nghiệp, Đảng ủy, Hội đồng trường, Đảng ủy khối, Ban cán sự Đảng, Vụ Tổ chức Cán bộ, cá nhân Bộ trưởng, lãnh đạo Quận Cầu Giấy, Phường Dịch Vọng Hậu, các trường bạn, các em sinh viên, học sinh đã ủng hộ tôi trong cả một quá trình.

Hôm nay, tôi đứng đây chỉ vì một mục đích đó là được phụng sự vì một ĐHSP Hà Nội tiên phong và phát triển, vì sự biết ơn và phục vụ cho những ý tưởng tiến bộ và mong muốn sự đồng hành của các bạn, vì chúng ta có cùng mục tiêu cao cả.

Cuối tuần này Trường ta tròn 69 năm kể từ ngày thành lập. Tới qua, tôi xem lại những bức ảnh của Nhà trường trong cái thời tranh tre nứa lá, cái thời sơ tán trong chiến tranh, tôi nhận ra những nụ cười rạng rỡ trên từng khuôn mặt khắc khổ của bao người và ẩn sâu trong đó là niềm tin sắt son về ngày mai tươi sáng. Họ đã sống và cống hiến vì mái trường này, vì họ có niềm tin về sự bình đẳng và tiến bộ cho nền giáo dục chân chính và họ đã vượt qua những tháng ngày đầy rẫy cam go và khốc liệt.

Mái trường này đã đi qua những bước thăng trầm theo dọc ngọn nguồn của từng thời kỳ cách mạng. Vào những thời khắc đó, nếu thiếu niềm tin, thiếu khát vọng, thiếu sự xả thân thì khó lòng vượt qua được những cửa ải gian nan.

Và chính vậy, hôm nay chúng ta đến đây để nắm chặt tay nhau, hứa với nhau rằng sẽ đồng hành vì một ĐHSP Hà Nội tiên phong và phát triển, hứa với nhau rằng sẽ trân trọng quá khứ và bền chí vì một tương lai tốt đẹp; cùng nhau củng cố niềm tin sắt son để tiếp tục hành động; vì chúng ta nhớ rằng những lời hứa hão huyền và sáo rỗng không còn đủ để tạo dựng niềm tin lâu dài trong sâu thẳm mỗi người.

Hôm nay chúng ta đến đây để cùng nhau đối diện với sự thật thô ráp, những trở trở thời đại và cả những lời trách móc của xã hội, của phụ huynh, của các trường học, người học và những đòi hỏi về bản phận của chúng ta đối với đất nước thân yêu.

Hành trình đi lên của Nhà trường chưa bao giờ dễ dàng như ai đó đã từng ảo tưởng, những gì làm được ngày hôm qua, nếu ngày hôm nay lặp lại thì đó là một sự kéo lùi đáng sợ.

Hôm nay chúng ta đến đây để tôn vinh tinh thần phụng sự, đẩy lùi tham vọng cá nhân với những gì nhỏ nhen ích kỷ.

Hành trình đi đến tương lai phải trĩu nặng tình yêu thương và lòng tha thứ. Mái trường này sẽ là nơi chỉ có bao dung và tha thứ, chỉ có tình yêu thương và trách nhiệm; ở đây không có chỗ cho cái xấu dung thân. Nơi đây phải là vườn ươm cho tình yêu thương và trách nhiệm và là sa mạc cỗi cằn cho những ý tưởng xấu xa.

Nơi đây phải là nơi dẫn dắt thế hệ. Chúng ta không thể để những thế cán bộ trí tuệ uyên thâm, những người trẻ trung tràn đầy nhiệt huyết và tiềm năng rơi vào vực sâu của luân quần; chúng ta không thể để các thế hệ sinh viên, học sinh thông minh căng tràn nhựa sống chỉ trầm tư và nhàm chán mỗi ngày. Hãy làm mới chính mình mỗi ngày để có thêm những làn gió mới nâng cánh đời cho thế hệ tương lai.

Những cách làm rập khuôn, máy móc chẳng những làm xơ cứng nếp nghĩ bao người mà đó là tiền đề giết chết sự sáng tạo. Nơi đây phải là môi trường nâng bước cho những gì tươi mới, những gì nhen nhóm ban đầu cho tốt đẹp mai sau.

Nơi đây không có sự sợ hãi đối với những người chân chính, thay vào đó là sự tôn trọng và gần gũi; thay vào đó là tiếng nói của mỗi người được lắng nghe và họ có quyền đưa ra chính kiến của mình để cùng nhau đi đến chân lý. Một môi trường học thuật mà thiếu sự phản biện, luôn tuân thủ và phục tùng thì sẽ không thể có sáng tạo.

Khi một môi trường học thuật mà nhiều người đam mê quyền lực không phải vì sự tôn vinh, vì phụng sự mà vì những điều khác thì đó là điều đáng ngại, là đi ngược lại với tinh thần đại học. Câu hỏi đặt ra là, có phải quyền năng và lợi ích của người giảng viên chưa được đặt lên cao nhất? Một đại học sẽ suy tàn nếu đội ngũ giảng viên và người học xa lánh mục tiêu học thuật tối thượng. Tôi mong muốn làm tất cả để trả lại giá trị chân chính của đại học.

Nghĩa vụ của chúng ta là dẫn dắt hệ thống và tạo ra tác động tích cực đối với xã hội để cuối cùng phụng sự đất nước tốt hơn. Bằng này con người, chúng ta không thể làm được tất cả, điều kỳ vĩ của chúng ta là sinh viên, là học sinh, những thế hệ cấp tiến và dám thay đổi vì tiến bộ, đó là sức mạnh và động lực vô cùng to lớn.

Chúng ta không thể vì không gian chật hẹp mà phong tỏa ý tưởng khoáng đạt của mỗi người; chúng ta không thể để khát khao tìm tòi cái mới phải bị trói buộc bởi những qui định hành chính thông thường. Trách nhiệm của người đứng đầu là thường xuyên tìm ra cách làm mới, tiến bộ để không gian tự do của cán bộ, sinh viên, học sinh được mở rộng đến vô cùng.

Đại học là không gian nuôi dưỡng những ý tưởng sáng tạo và dành cho những người sáng tạo. Hơn nữa, đây là một đại học sư phạm lớn, chúng ta có một nghĩa vụ cao cả, đó là tạo ra những giải pháp hữu ích nhất để tạo động lực cho phát triển giáo dục đất nước. Chính vì vậy, mọi hoạt động của Nhà trường phải hội tụ về cùng mục đích. Những nhen nhóm ý định phân kỳ là ngược dòng của thác lũ.

Chúng ta không thể bình chân để nhìn thời cuộc. Tác động và sự thay đổi đang diễn ra ngoài sức tưởng tượng của chúng ta. Chúng ta không thể đứng bên lề của dòng chảy để nhìn thời cuộc. Có còn không những thuật ngữ nghe đã quen như “cách mạng 4.0”, “công nghệ số” vẫn đang còn lạ lẫm với bao người?

Chúng ta không thể ngồi chờ vận hội; thuận tụy tác động của ngoại cảnh chỉ tạo ra sự bị động, thuận tụy vì những khó khăn mà buông lơỉ chỉ tạo ra sự thất vọng; hành trình đi đến văn minh và tiến bộ luôn phải trả giá. Muốn đến với bình minh ắt phải qua đêm tối, lẽ thường tình sao ta cứ băn khoăn?

Khó khăn và trở lực luôn hiện diện trước mặt chúng ta. Khi một nền sản xuất chưa tiến bộ, khi một đất nước chưa giàu có thì có kêu ca chẳng nữa cũng chỉ là lời ai oán với chính mình. Tất cả chúng ta đã qua thời nông nổi, bồn phận của chúng ta là đi tìm lời đáp cho những băn khoăn mà cuộc sống đặt ra. Bàn tay chai sạn của bao người thợ, lưng áo đầm đìa của bác nông dân, những con người vì mảnh đất thiêng đã hòa vào trong đất, và gửi mình nơi biển cả bao la, những trầm tích đó phải chảy sâu trong huyết quản mỗi con người, khi thiếu đi cội nguồn thì con người lạc lõng và bơ vơ chẳng biết về đâu. Chính chúng ta, chính sinh viên của chúng ta sẽ phải là những người gieo vào trong tâm tưởng thế hệ tương lai những tình yêu sâu thẳm và cháy bỏng khát khao.

Nhà trường này là của chúng ta. Tôi cảm giác rung mình khi đọc một lá đơn với tiêu đề “xin đi học”, “xin cấp kinh phí”, xin và xin. Đây là ám ảnh, lâu thành quen cứ bắt đầu là phải đi “xin”.

Tôi muốn loại trừ những cái tiêu đề có chữ đi xin trong mọi văn bản của Nhà trường.

Tôi không muốn cán bộ, sinh viên của Trường này phải hạ thấp mình trước những điều không đáng có.

Một nền hành chính văn minh phải mang nội hàm phục vụ. Ở đó, mỗi người có nghĩa vụ làm tốt hơn cho mọi người.

Ở mái trường này, không ai xin ai gì cả; mà là quyền lợi chính đáng của mỗi người phải được tôn trọng, và nghĩa vụ của người đứng đầu là bảo vệ quyền lợi đối với mỗi người, bất kể họ là cán bộ hay là người học.

Tác động của nó sẽ lan tỏa trong xã hội và điều đó sẽ dần dần hình thành văn hóa bình đẳng và tôn trọng.

ĐHSP Hà Nội phải là nơi cam kết chất lượng tốt nhất đối với xã hội.

Sinh viên tốt nghiệp Trường Đại học Sư phạm Hà Nội phải là **những người có chuyên môn vững vàng, có tư duy độc lập, có cốt cách văn hóa, có phong cách mô phạm** để sáng tạo và cống hiến cho công việc, cho cộng đồng trong môi trường hội nhập quốc tế.

Chính vì vậy, phải bắt đầu từ người thầy với những gì phổ quát, khơi dậy đam mê, hướng cho họ đi tìm những điều mới mẻ có ích cho đời.

Thế giới này, cuộc đời này không phải của riêng ai, người ta hơn nhau khi biết tìm ra và nắm bắt qui luật để phục vụ cho mục tiêu tốt đẹp. Phải giáo dục để mỗi sinh viên, học sinh nhận thấy rằng, nếu không vươn lên để nắm lấy tri thức thì không thể có sáng tạo, và hệ quả tất yếu sẽ trở thành những người thợ gia công tay nghề non kém, sâu xa hơn là đất nước sẽ khó thoát khỏi cảnh nước nghèo.

Nghĩa vụ của chúng ta là giúp họ tìm ra con đường để đi tiếp, chỉ cho họ những trở ngại trên đường đời, hình thành cho họ bản lĩnh vững vàng và xây cho họ niềm tin cao cả.

Sáng hôm qua, tôi dạo quanh trường một vòng. Những tượng đài của các vị tiền bối vẫn uy nghiêm trước sân trường.

Có lẽ cách đây gần 70 năm, chắc các vị đó sẽ khó hình dung ĐHSPTHN có một cơ ngơi như thế này.

Tôi cũng nhớ lại những tháng năm tôi được làm việc ở một số đại học ở các nước. Ở đó, đại học là một xã hội thu nhỏ với những gì tinh túy nhất và đó là cái nôi để sinh ra những điều mới mẻ. Thiêng liêng nhất của đại học là tinh thần và trí tuệ. Không gian và điều kiện của họ đến bây giờ vẫn mơ ước trong tôi, khi nào cơ ngơi của mình được như thế?

Câu hỏi cứ đau đầu trong tôi, là tại sao ngày nay chúng ta thiếu các nhà văn hóa, các nhà khoa học có tầm ảnh hưởng lớn cả trong nước và ra cả bên ngoài? Hay chăng, giáo dục còn có những nút thắt? Trọng trách vinh quang của chúng ta là đi tìm lời đáp.

Tôi dạy về vật lý. Hằng năm, khi lên lớp, tôi hỏi học viên giải thưởng Nobel năm này thuộc về lĩnh vực nào. Rất nhiều học viên ngỡ ngác. Thông tin thì nhan nhản trên mạng, nhưng họ quan tâm những điều rất khác. Hay chăng, chúng ta chưa định hình cho họ về những hoài bão lớn lao, để rồi họ an phận và nghĩ về những điều tụn mủn, để “giấc mơ con đê nát cuộc đời con”.

Chúng ta đã đề cao tinh thần xả thân vì nghĩa lớn. Ngày nay, chúng ta nói nhiều về cá nhân; đâu đó sao nhãng đặt ra vấn đề trách nhiệm cá nhân với cộng đồng, và rồi sự ích kỷ có đất để trỗi dậy; sự toan tính cá nhân cao hơn lợi ích người khác. Tôi tin rằng, thể hệ tiền bối của chúng ta không nghĩ vậy, thế nên mới có đất nước ngày nay, có mái trường chúng ta đang tự hào được đứng ở đây.

Chúng ta đừng hướng sinh viên, học sinh, học và làm theo một thói quen định sẵn, đừng vội vàng phê phán những ý tưởng dường như bị “điên rồ” của họ, cái khác lạ có khi là điều chúng ta chưa biết, hãy khuyến khích họ nếu bắt đầu từ mục tiêu tốt đẹp. Phải xây dựng để mái trường này là nơi thúc đẩy cho những ý tưởng mới tốt đẹp, phá tan những lực cản kéo lùi.

Trước đại dịch Covid-19, nhiều trong số chúng ta đã vận hành dạy học như cách đây vài thập kỷ đã làm. Covid-19 đã buộc chúng ta phải thay đổi, buộc chúng ta phải thích ứng. Yêu cầu thời cuộc khiến chúng ta phải điều chỉnh để thích ứng, chúng ta có thể bị động. Qua đó, đặt ra vấn đề liệu chúng ta và sinh viên chúng ta sẽ có cách nào để chủ động ứng phó với rất nhiều hiểm họa xảy ra, với nhiều thảm khốc chưa lường được, đủ minh mẫn để xử lý tình hình một cách khôn ngoan?

Giáo dục để tạo ra những con người bản lĩnh trước mọi biến cố của thiên nhiên và cuộc sống. Covid-19 cho chúng ta nhiều bài học đắt giá, nhưng ở đó sự tử tế lại được lên ngôi.

Chúng ta có quá nhiều việc, chúng ta có quá nhiều tri thức mà thời đại đang cần, nên có khi sao nhãng lưu tâm sự tử tế cho sinh viên, học sinh; chúng ta chưa đặt sự tử tế lên tầng bậc cao sang của giá trị; đề hệ lụy là sự thờ ơ, vô cảm, là quan hệ giữa người và người trở nên xa ngái, nghi ngờ; rồi đau hơn, có khi người ta lợi dụng lòng tốt của nhau; ẩn chứa đằng sau vỏ bọc tử tế là mưu đồ kẻ cả thấp hèn.

Những bài học đời thường phải được khắc sâu hơn vạn lần sách vở, Trung sỹ Dương Văn Nam vì nhường bình dưỡng khí cho nạn nhân, anh suýt mất mạng trước khi được đồng đội cứu trong trận hỏa hoạn ở Thanh Hóa; rồi em Ngô Minh Hiếu âm thầm cống bạn 10 năm đến trường... Mỗi thầy cô hãy dành thời gian sẻ chia với sinh viên, học sinh và hơn hết là hành động tử tế để cuộc sống này được tốt đẹp hơn.

Có rất nhiều mảng việc đặt ra và đòi hỏi chúng ta, vinh quang đầy nhưng không ít gian nan và yêu cầu bền lòng, bền chí.

Chúng ta có quá nhiều việc phải làm, nhưng trong một chỉnh thể, và lại có không ít thách thức, phải chọn ra những việc thiết yếu cho từng giai đoạn để làm.

Đó là chăm lo đời sống cho cán bộ, sinh viên, học sinh vì đây là nguồn lực quý giá nhất của Nhà trường.

Đó là một hệ sinh thái đào tạo và những điều kiện thực thi nó, đó là phát triển nguồn lực quý giá con người và tài chính, đó là môi trường thân thiện và tôn trọng, để cuối cùng là chất lượng người học.

Thôi thúc trong ta là hào khí của 70 năm, là tiếng vọng thời gian của bao thế hệ, và đội ngũ này, đủ tâm, đủ tầm để tạo ra những bước tiến xa hơn. Nghĩa vụ của tôi và lãnh đạo Nhà trường là phải hết mình vì sự nghiệp cao cả này.

Bằng tất cả danh dự và bổn phận của mình, tôi xác định đây là vinh dự và trọng trách của mình, coi việc học hỏi thường xuyên, luôn tìm tòi cái mới, lắng nghe và thay đổi để đồng hành, để phục vụ quý thầy cô và các bạn, vì mục tiêu cao cả của mái trường này. Tôi sẽ làm tất cả để khơi thông mạch ngầm, khơi thông dòng chảy giữa đôi bờ tình cảm và trí tuệ của mỗi thành viên của mái trường này vì quá khứ hào hùng, vì hiện tại mang đầy trọng trách và vì tương lai tốt đẹp.

Kính chúc quý vị đại biểu, quý thầy cô và các bạn sức khỏe, hạnh phúc.

Xin trân trọng cảm ơn./.